ەلمەزدیك باتس سولتۆستگندەگی تۆڤعش سۆ تارتپ ەنەرگیا ساقتاڤ اگراگاتی شینجیاڤدا وندرسكە قوسلدی

(باسی 1 ـ بەتتە)

وندرسكە قوسلۆ سالتنان بۆرن ما شیڤرۆي، ەركن تۆنیاز قاتارلالار ەلەكتر ستانسیاسنك تومەنگی سۆ قویما- سی توسپاسنا شعپ، جەر استی زاۆود ۆینە بارپ، ینجەنەریانك جوباسی، قۆ- رلسی جاعدایی جوننندەگی مالمەتتی تنڤداپ، ینجەنەریانك وندرسكە قوسلۆنا قاتستی جاعدایلاردی دشكەرلەي ۆعس- تی.

اۆتونومیالی رایوندىق پارتكومنك تۆراقتی مۆشەسی، اۆتونومیالی رایوننك ۆنەملك دستەرگە جاۆاپتی ورنباسار ئتو- راعاسی چن ۆیجۆن وندرسكە قوسلۆ سالتندا ئسوز سویلەپ، مىنالاردی ئبلا- دىردی: شینجیاڤ ـــ مەملەكەت جوبالاپ قۆرعان "ئۆش بازا، ئبر ارنا" جانە ئری تازا ەنەرگیا بازاسی، جاڤا ەنەرگیا كاسپ سالاسنك جوعاری ساپالی داۆمۆن ىلگەرلەتۆ ـــ شینجیاڤنك بۆكل ەلدىك ەنەرگیا بایلعن ستراتەگیالق قام- تاماسز ەتۆ بازاسن تۆلعالاۆداعی، مەملە- كەتتىك ەنەرگیا حاۆپسزدىگن قامتاما- سز ەتۆدەگی شەشۆشی شاراسی. فۆكاڤ سۆ تارتپ ەنەرگیا ساقتاڤ ەلەكتر ستانسیاسی شینجیاڤداعی تۆڤعش میلیون كیلوۆاتتىق ئری سۆ تارتپ ەنەرگیا ساقتاڤ ەلەكتر ستانسیاسی رەتىندە، بۆكل رایوننك جاڤاشا ەلەكتر قۆاتی جۆیەسنك ماڤزدی قۆرامداس بولگی. نسان دسكە قوسلعاننان كەین، باتس سولتۆستك ئوڤىردىك ەلەكتر تورىن سیمدىلعی زور، قارقنی تەز "ەرەكشە زاریادتاعشپەن" قامداپ، ەلەكتر تورىنك ەڤ جوعاری ورەدە قامداۆدی كەپلدىك ەتۆ جانە تازا ەنەرگیانی قابلداۆ قابلە- تىن ئونمدی كۆشەیتپ، باتس سولتۆس- تىك ەلەكتر تورىنك ەلەكتر قایناری قۆ- رلمىن جاقسارتۆدا، كومىر قشقل گازد- نىك شعارىلۆىن ەڤ جوعاری مانگە جەتد- كىزۆگە، كومىر قشقل گازىن بەیتاراپتاند- ىرۆعا دەم بەرۆدە جەتەكشلىك، ۆلگە- لىك رول اتقارادی. مەملەكەت ەلەكتر توری سەرىكتەستگنىك شینجیاڤعا بۆرىند- عداي نازار اۆدارپ جانە قولداۆ كورسە- تپ، شینجیاڤنك جاڤاشا ەلەكتر قۆاتی جۆیەسی مەن جاڤاشا ەنەرگیا جۆیەسىن قۆرۆىنا دەم بەرپ، جۆڤگو ۆلگسىندە- گی وسزاماندانددرۆ ۆردىسندە كورىكتی شینجیاڤدی اناعۆرلىم ویداعداي قۆرۆعا قوزعاشی قۆات ۆستەپ، ەسە قوسۆدن ئۆمت ەتەمن.

جاڤ جگاڤ مىنالاردی ئبلدىردی: سۆ تارتپ ەنەرگیا ساقتاڤ ەلەكتر ستانسیا- سىن جەدەل قۆرۆ شینجیاڤنك ەنەرگیا- مەن، ەلەكترمەن حاۆپسز قامداۆدن قام- تاماسز ەتۆدە، جاڤا ەنەرگیانىك كەڤ كولەمدە جوعاری سالستىرمادا داۆمۆن جەبەۆدە، شینجیاڤنىك "ئۆش بازا، ئبر ارنا" قۆرىلسىنا قىزمەت وتەۆدە ماڤىز- دی نەگزدىك رول اتقارادی. فۆكاڤ سۆ تارتپ ەنەرگیا ساقتاڤ ەلەكتر ستانسیاس- نىك دسكە قوسلۆی شینجیاڤ ەلەكتر تو- رىنىك رەتتەۆ قۆاتىن كورنەكتی جوعارىلا- تپ، ەلەكتر قایناری قۆرىلمىن ساپالىلاند- ىرپ، كەڤ كولەمدی جاڤا ەنەرگیانی سرتقا ورنقتی جەتكىزۆگە كەپلدىك ەتپ، شینجیاڤ ەنەرگیاسىنىك تازا، تومەن كومىر قشقل گازدی بولۆعا قاراي تیپ وزگەرتۆىن اناعۆرلىم ویداعد- داي جەبەیدی. مەملەكەت ەلەكتر توری شەكتی سەرىكتەستگی ینجەنەریانىك سوڤعی قۆرىلس مىندەتتەرىن جوعاری ولشەممەن، جوعاری ساپامەن ورىنداپ، شینجیاڤمەن ستراتەگیالق سەلبەستكتی ۆزدىكسز تەرەڤدەتپ، جاڤاشا ەلەكتر قۆاتی جۆیەسی مەن جاڤاشا ەنەرگیا جۆ- یەسىن جەدەل قۆرپ، ەنەرگیا، ەلەكتر قۆاتىنىك جوعاری ساپالی داۆی ارقىلی جۆڤگو ۆلگسىندەگی وسزاماندانددرۆ- دىك شینجیاڤ امالیاتىنا دەم بەرەدی.

مەملەكەت ەلەكتر توری شینیۆان شینجیاڤ فۆكاڤ سۆ تارتپ ەنەرگیا ساقتاڤ شەكتی سەرىكتەستگنىك، مەملە- كەت ەلەكتر توری شینجیاڤ ەلەكتر قۆاتی سەرىكتەستگنىك جاۆاپتی جول- داستاری ینجەنەریا قۆرىلسىنىك اینالە- مىنا قاتستی جاعدایلاردان مالمەت بەردی.

اۆتونومیالی رایون باسشلارىنان ئیۆسۆپجان مامەت، قادەن كابەن، ۆاڤ گاڤ، مەملەكەت ەلەكتر توری شەكتی سەرىكتەستگنىك ورنباسار باس دیرەكتورى پان جیڭدۆڤ، اۆتونومیالی رایوننىك قاتستی تاراۆلارى مەن سانجی وبلىسىنىك نەگزگی جاۆاپتی جولداستا- رى، مەملەكەت ەلەكتر تورىنداعی قاتىس- تی جاۆاپتی جولداستار، قۆرىلسقا قاتناس- قان ورىندارىدىك ۆاكىلدەرى قاتارلالار قیملعا قاتناستی.

(باسی 1 ـ بەتتە)

شینجیاڤ ەلەكتر تورىندا وت ەلەكتر گەنەراتور اگراگاتتارىنىك سالستىرماسی 51%تی، جەل ەلەكتر، فوتوۆولت گەنەرا- تور اگراگاتتارىنىك سالستىرماسی 40%تی ۆستایدی، ەلەكتر تورىنداعی ەلەكتر سە- تەتۆدىك قاۆرت مەزگىلىن رەتتەۆ جانە ەلەكترمەن قامداۆدی قامتاماسز ەتۆ قە- سمی زور، قىس ماۆسمىنداعی جىلۆمەن قامداۆ مەزگىلىندە، وتە ـ موتە، كورنەكـ- تىلەنە تۆسەدی. سونمەن قاتار جەل، جارىق سیاقتی جاڤا ەنەرگیا "تابیعاتقا سۆیەنپ كۆنەلتەدی"، ەكىنىك بىرىندە ەلەكتر تاراتۆدىك قاۆرت مەزگىلی ەلەكتر دستەتۆدىك قاۆرت مەزگىلىنە تۆرا كەلمەیدی، جاڤا ەنەرگیا تاراتقان ەلەكتر- دی تولىق كادەگە جاراتۆ ئۆشىن، جۆیە- لی جاڤا ەنەرگیامەن قامداۆ، قابىلداۆ جۆ- یەسىن قۆرۆ قاجەت.

"فۆكاڤ سۆ تارتپ ەنەرگیا ساقتاۆ ەلەكتر ستانسیاسنىك دسكە قوسلۆی شینجیاڤ ەلەكتر تورىنىك رەتتەۆ قۆاتىن كورنەكتی جوعارىلاتپ، ەلەكتر قایناری قۆرىلمىن ساپالىلاندىرپ، كەڤ كولەم- دی جاڤا ەنەرگیانی تۆراقتی تۆرەدە سرتقا جەتكىزۆدی قامتاماسز ەتەدی"، ـ دەدی مەملەكەت ەلەكتر توری شەكتی سەرىكتەستگنىك باس دیرەكتورى جاڤ جگاڤ.

6 جىلدان ارتىق ۆاقىتتان بەرگی قۆرىلس ۆردىسنە قایىرىلا قاراساق، جالپی 8 میلیارد 368 میلیون یۆان قارجی قوسلعان، شینجیاڤداعی تۆڤعش میلیون كیلوۆاتتىق دەڤگەیـ- دەگی ئری سۆ تارتپ ەنەرگیا ساقتاڤ ەلەكتر ستانسیاسی ـــ فۆكاڤ سۆ تارتپ ەنەرگیا ساقتاڤ ەلەكتر ستانسیاسی 2017 ـ جىلی 4 ـ ایدا قۆ- رلىس باستاعاننان بەری، تومەنگی سۆ قویماسندا سۆ بوگەۆ، جوعارعی، تومەنگی سۆ قویمالارندا توسپا تىندىرۆ، جوعارعی، تومەنگی سۆ قویـ- مالارندا سۆ ساقتاۆ، 1 ـ ئنومىرلی سۆ باستاۆ جۆیەسنە سۆ تولتىرۆ ـ بعستىرۆ، تۆڤعش گەنەراتور اگراگاتندا ەلەكتر ماشینالارىن تۆتاستاي تەكسەرۆ سیاقتی 14 ینجەنەریا قۆرىلسىنىك شەشۆشی كەزەڤـ- دەرىن باستان وتكىزدی.

"باسقا 3 گەنەراتور اگراگاتىن كەلەر جىلی تۆگەل دسكە قوسپاقشمىز، سول كەزدە ئار جىلی 2 میلیارد 600 میلیون كیلوۆات ساعات جاڤا ەنەرگیا ەلەكترى ۆستەمەلەپ تاراتىلادی". مەملەكەت ەلەكتر توری شینیۆان شینجیاڤ فۆكاڤ سۆ تارتپ ەنەرگیا ساقتاۆ شەكتی سە- رىكتەستگنىك القا باستعی یان لیاڤیڭ مىنالاردی ئبلدىردی: 4 گەنەراتور اگـ- راگاتی تۆگەل دسكە قوسلعاننان كەین، جىلدىق ەلەكتر تاراتۆ مولشەری میلیونداعان وتباسن قامدایدی، بۆل 165 مىك تونىا ولشەمدی كومىردىك جۆمساۆىن ازایتقانمەن، 496 مىك تونىا كومىر قشقل گازىنىك شعارىلۆىن ازایتـ- سی كەدەنی باقلاۆ ـ باسقارۆ 1 ـ ئبولىمـ- نىك باستعی ما پىڭڤي.

الاتاۆ قالاسنىك ورنباسار باستعی شۆي شڭچیاڤ بىلاي دەپ تانستىردی: قازىر شەكارا وتكەلىنىك جۆمس ئتارتـ- بىن جاڤالاۆ، شوعرلی تەكسەرۆ الاڤىن قۆرۆ، تاس جول شەكارا وتكەلىنىك یقۆاتىن جوعارىلاتۆ سیاقتی شارالار ارقىلی الاتاۆ ساعاسی تاس جول شەكارا وتكەلىنده شەكاراداىن كىرۆ ـ شعۆ ۆاقت ونمدىلگی بارىنشا جوعارىلادی. كاسپورىنداردىك شە- كارا وتكەلىنده كەدەننەن ئوتۆ وزىندىك قۆنی 20% اینالاسندا تومەندەدی، شەكارا وتكەلىنىك كۆندىك وتكىزۆ قۆاتی 300 اۆتو- كولكتەن 1000 اۆتوكولىككە جەتتی، شەكارا وتكەلىنىك جلدىق جۆك وتكىزۆ قۆاتی 600 مىك تونىادان 2 میلیون تونىاعا جەتتی.

ۆعسۆعا قاراعاندا، ئۆرىمجی كەدە- نی الدىڭعی مەرزىمەدەگی رەفورما سىناق تۆینىدەرىنىك اینالم ونمدىلگن باعالاۆ نەگزىندە، شەكارا وتكەلىنىك ئس جۆ- زىندىگمەن ۆشتاسترا وتىرپ شینجیاڤدا- عی وزگە تاس جول شەكارا وتكەلدەرىندە وسی ۆلگنی جالپىلاسترادی ەكەن.

(باسی 1 ـ بەتتە)

ارتقان قۆن سالعی سایكەس مەزگىلدەگدەن 35% ارتپ، كىرىس 11 میلیارد 760 میلیون یۆان مولایپ، سالىق كىرىسىنىك ارتۆىنداعی باستی قوز- عاۆشی كۆشكە اینالعان. مارىكا سالعی سایكەس مەزگىلدەگدەن 3%. 15 ارتقان، باستسی، قۆرىلس كاسبی، تولایىم ساتۆ جانە بولشەك ساتۆ كاسبی سیاقتی كاسپ سالالارىنىك تیجاراتی ۆزدىكسز جاقسا- رپ، ینجەنەریانی كوتەرمەگە الۆ توقتا- مى، ساتۆ توقتامی سانی ۆزدىكسز مولایعان.

بیىل جىل باسنان بەری، ئار دارە- جەلی سالىق تاراۆلارى بایلىق ارتقشىلـ- عىن تیاناق ەتپ، بایلىقتی، كاپیتالدی كوپ ارنادان پایدالانپ جاندانددرپ، جاراتىلستىق بایلىق تاراۆلارىمەن بایلا- نىس جاساۆدی، سەلبەسۆدی كۆشەیتپ، سالقتان باسقا كىرىستىك ارتۆ كومەسكی كۆشىن دشكەرلەي اشتی. الدىڭعی 10 ایدا سالقتان باسقا كىرىس جیىنی 61 میلیارد 940 میلیون یۆان بولپ، سایكەس مەزگىلدەگدەن 8%. 28 ارتتی.

مۆنىك دشىندە تۆتاس شینجیاڤداعی كەن شارۆاشىلعی ۆقعىن وتكەرمەلەۆ كىـ- رىسی 9 میلیارد 540 میلیون یۆان بولپ، سایكەس مەزگىلدەگدەن 5 میلیارد 300 میلیون یۆان مولایپ، 6%. 124 ارتپ، سالقتان باسقا كىرىستىك 11 پایىز ارتۆىن جەتەكتەدی. التاي ایماعـ- نىك، قۆمىل قالاسنىك، قاراماىلی قالاسـ- نىك، قىزىلسۆ قىرعىز اۆتونومیالی وبلىسـ- نىك جانە بایىنعولین موڭعۆل اۆتونومیالی وبلىسىنىك كەن شارۆاشىلعی ۆقعىن وتـ- كەرمەلەۆ كىرىسىنىك سایكەس مەزگىلدە- گىدەن ارتۆ مولشەری ەداۆىر جوعاری بولعان، مۆنىك دشىندە التاي ایماعی مەن با- ینعولین وبلىسىنىك كىرىسی 100 میلیون یۆاننان اسقان، جەكە ـ جەكە 760 میلیون یۆان جانە 150 میلیون یۆان بولعان.

لیۆ حاییان مىنالاردی ئبلدىردی: بیىل شینجیاڤنىك قازىنا شعسی سەرپىنـ- دی، قارقىندی كۆشەیتۆمەن قاتار، قارجـ- نىك پایدالانلۆ ونمدىلگن جوعارىلاتۆعا دا ایرىقشا ئمان بەرپ، حالىق تۆرمىسىن قامتاماسز ەتۆ، قاتىناس، ئجۆرىس ـ تۆرىس، استىق حاۆپسزدىگی جانە علىم ـ تەحنیكادا جاڤالىق اشۆ سیاقتی ئتۆینىدی سالالاردا قارجىنی بەیمەدەۆ سەرپىنىن ۆز- دىكسز كۆشەیتپ، قارجىنىك ەڤ زور ونمدىلگن ساۆلەلەندىردی.

(باسی 1 ـ بەتتە)

جۆك تیەلگەن اۆتوكولىكتەر شەكارا وتكە- لىنە جەتكەننەن كەین، شەكارا وتكەلىنىك شوعرلی جۆمس دستەۆ اۆماعىندا تىكە- لەي تەكسەرپ، وتكىزپ، تاس جولدا یمپورت ـ ەكسپورت ەتىلەتىن جۆكتەر- دىك شەكارا وتكەلىنەن جەدەل ئوتۆىن جۆزەگە اسرۆدی مەڭزەیدی.

بۆرىن ەكسپورت ەتىلەتىن جۆكتەر تیەلپ بولعاننان كەین، جۆك اۆتوكولىكـ- تەری كەدەننىك باقلاۆ ـ باسقارۆ الاڤىندا كەدەن قىزمەتكەرلەرىنىك كەلپ پەشەتتە- ۆىن كۆتەتىن، ودان بارپ كاسپورىن ەكسپورت ەتۆگە مالمەدەپ، راسمیاتتار ئبترىلپ بولعاننان كەین شەكارا وتكە- لىندە شەكاراداىن شعارىلاتىن.

قازىر الاتاۆ ساعاسی كەدەنی الاتاۆ ساعاسی شوعرلی تەكسەرۆ الاڤىندا تەكسەرۆ، وتكىزۆ جۆمستارىن دستەیدی. شوعرلی تەكسەرۆ الاڤىندا قوس باعىنتا 40 تەكسەرۆ تۆعرى بار، یەلەگەن جەر اۆدانی 245 مۆ بولپ، كەدەن قىزمەتكەرلەرىنىك "12×7 ساعات" بولمەدە تەكسەرۆ جۆمسىن دستەۆىن جۆزەگە اسىردی. شوعرلی تەكسەرۆ الاڤی شەكارا وتكەلی باقلاۆ ـ باسقارۆ الاڤدارىنىك بىتراڤتی بولۆ جاعدا- ىين وزگەرتپ، ئارقایسی تاراۆ وسی الاڤدا سەلبەسە وترپ تاس جول شەكارا وتكەلىن- دەگی جۆكتەردىك كەدەننەن وتۆىنە "ئبر بەكەتتىك" قىزمەت وتەۆدە.

"شوعرلی تەكسەرۆ الاڤىنا جانە شەكاراداىن شعۆ وتكەلدەرىنە كىرپ ـ شعۆدا زەردەلىلەندىرۆ جۆزەگە اسىردـ- لىپ، وتكەلدەر تاسمالداپ جەتكىزۆ ینـ- فورماتسیاسىن اۆتوماتتی بایقاپ، شەكارا- داىن شعۆ وتكەلدەرى ارقىلی اۆتوماتتی تەكسەرپ شەكاراداىن شعارىلاتىن بولدی". لي ۆىنتاۆ بىلاي دەدی: سەرىكتەستگـ- مىزدىك ئبر جۆك اۆتوكولىگنىك جۆك تیەۆدەن شەكاراداىن شعۆىنا نەباری 2 سا- عاتتان ارتىق ۆاقت جۆمسالادی.

تاس جول شەكارا وتكەلی + قاراستی جەر بوینشا توتە جەتۆ ۆلگسی ئۆرىمجی كەدەننىك زەردەلی شەكارا وتكەلىن قۆرۆ ونمدىلكتەرىنىك ئبرى. "مۆنداي ۆلگی ەكسپورت ەتىلەتىن جۆكتەردىك تاس جول شەكارا وتكەلىندە كەدەننەن ئوتۆ راسمیاتتارىنىك كۆردەلی بولۆ، شینجیاڤنىك دشكی جەر قالالارىندا- عكسپورت ەتىلپ كەدەننەن وتكەرمەلەنەتىن جۆكتەردىك شەكارا وتكەلىنەن ئوتۆ بۆنىدا- رىنىك ەداۆىر كوپ بولۆی سیاقتی ماسەلە- لەردی شەشتی"، ـ دەدی ئۆرىمجی كەدەنی شەكارا وتكەلىن باقلاۆ ـ باسقارۆ باسقارما- سىنىك ورنباسار باستعی گو یىك.

جاڤا ۆلگی دسكە قوسلعاننان كەین، الاتاۆ ساعاسی تاس جول شەكارا وتكەلىندەگی یمپورت ەتۆ، كەدەننەن وتكىزۆ بۆىنداری بۆرىنعی 9 تۆردەن 4 تۆرگە قسقاردی، ەكسپورت ەتۆ، كەدەنـ- نەن وتكىزۆ بۆىنداری 12 تۆردەن 4 تۆرگە قسقاردی، ەكسپورت ەتۆ، كەدەنـ- نەن وتكەرمەلەپ وتكىزۆ بۆىنداری بۆـ- رىنعی 8 تۆردەن 3 تۆرگە قسقارپ، قسقارۆ مولشەری 62% بولدی. كەدەننەن ئوتۆ ۆاقتی ورتا ەسەپپەن 34.5 ساعاتتان ورتا ەسەپپەن 5 ساعاتقا قسقارپ، قسقارۆ مولشەری 85.5% بولدی.

"جاڤا ۆلگی تاعی ادام كۆشی جەـ- تسپۆ ماسەلەسىن دە شەشتی، قازىر شەـ- كاراداىن شعۆ وتكەلدەرىندە ادام بولماۆ جۆزەگە اسىرىلدی"، ـ دەدی الاتاۆ ساعا- سی كەدەنی باقلاۆ ـ باسقارۆ 1 ـ ئبولىمـ- نىك باستعی ما پىڭڤي.

الاتاۆ قالاسنىك ورنباسار باستعی شۆي شڭچیاڤ بىلاي دەپ تانستىردی: قازىر شەكارا وتكەلىنىك جۆمس ئتارتـ- بىن جاڤالاۆ، شوعرلی تەكسەرۆ الاڤىن قۆرۆ، تاس جول شەكارا وتكەلىنىك یقۆاتىن جوعارىلاتۆ سیاقتی شارالار ارقىلی الاتاۆ ساعاسی تاس جول شەكارا وتكەلىندە شەكاراداىن كىرۆ ـ شعۆ ۆاقت ونمدىلگی بارىنشا جوعارىلادی. كاسپورىنداردىك شە- كارا وتكەلىندە كەدەننەن ئوتۆ وزىندىك قۆنی 20% اینالاسندا تومەندەدی، شەكارا وتكەلىنىك كۆندىك وتكىزۆ قۆاتی 300 اۆتو- كولكتەن 1000 اۆتوكولىككە جەتتی، شەكارا وتكەلىنىك جلدىق جۆك وتكىزۆ قۆاتی 600 مىك تونىادان 2 میلیون تونىاعا جەتتی.

ۆعسۆعا قاراعاندا، ئۆرىمجی كەدە- نی الدىڭعی مەرزىمەدەگی رەفورما سىناق تۆینىدەرىنىك اینالم ونمدىلگن باعالاۆ نەگزىندە، شەكارا وتكەلىنىك ئس جۆ- زىندىگمەن ۆشتاسترا وتىرپ شینجیاڤدا- عی وزگە تاس جول شەكارا وتكەلدەرىندە وسی ۆلگنی جالپىلاسترادی ەكەن.

(باسی 1 ـ بەتتە)

قار ـ مۆز ونمدەری كاسپ كۆیىن بایـ- تپ، اناعۆرلىم كوپ مادەنیەت، دەنە- تاربیە، ساياحاتتىق تۆتىنۆ ورتالارىن تۆلعالاۆ كەرەك. بازار سۆرانسىن قانا- عاتتاندىراتىن، سانی جەتكىلكتی قونالقی قۆرىلعلارىن قۆرۆدی جەدەلدەتپ، قا- بىلداۆ، قامتاماسز ەتۆ قۆاتىن جوعارد- لاتۆ كەرەك. حالقارالىق دەنە تاربیە ۆیمدارىمەن سەلبەستىك جاساۆدی كۆشەیـ- تپ، حالقارالىق نقپال كۆشكە یە قار ـ مۆز جارىستارىن بەلسەنە وتكىزپ، قار ـ مۆز سپورتىنىك داۆمۆن جەتەكتەۆ كەرەك.

ئماجلىس مىنالاردی اتاپ كور- سەتتی: سۆ یگلىگی، سۆ ـ ەلەكتر ینجە- نەریاسی بوینشا ەل كوشرۆ قىزمەتـ- نىك ساياسي سیپاتی، ساياساتتىق سیپاتی كۆشتی، قامتۆ كولەمی كەڭ، نقپال كولە- می زور، ئسوز جوق، ساياسي دەڭگەیـ- دی شنایی جوعارىلاتپ، جەر الۆ تولەم قاراجاتىن بەرۆ جانە كوشرپ ورنالاسـ- تىرۆ سیاقتی قىزمەتتەردی زاڭ بوینشا، بەلگىلەمە بوینشا، علمي، ۆیلەسمدی ویداعـداي دستەپ، كوشرىلەتىن جۆرتتىك زاڭدی ۆقىق ـ مۆددەسىن قورعاپ، سۆ قویماسی اۆماعی مەن كو- شرپ ورنالاسترۆ اۆماعىنىك ەكونومیـ- كالىق، قوعامدىق داۆمۆن جەبەۆ كەرەك. كوشرپ ورنالاسترۆ جوباسىن جوعاری ساپالی جاساپ، كوشرپ ورنا- لاسترۆ ساياساتىن قاتاڭ اتقارپ، بۆقارا ئۆمت ەتكەن، شارپۆ، جەتەكتەۆ قۆاتی كۆشتی ئبر توپ سۆیەمەلدەۆ ـ قولداۆ نساندارىن جوسپارلاپ، دایىنداپ، سۆ قویماسی اۆماعی مەن كوشرپ ورنا- لاسترۆ اۆماعىنىك داۆمۆن، گۆلدەنۆىن دەمەۆ كەرەك. قارجی باسقارۆدی كۆ- شەیتپ، قارجدان پایدالانۆدىك جۆیەلـ- لىگن، حاۆپسزدىگن جانە ونمدىلـ- گن جوعارىلاتۆ كەرەك.

ئماجلىس مىنالاردی اتاپ كور- سەتتی: پارتیا ورتالىق كومیتەتىنىك، مەملەكەتتىك كەڭەستىك ینتەرنەتتە قۆاتتی ەل، سیفرلی جۆڭگو، زەردەلی قوعام قۆرۆ ستراتەگیالق ورنالاسترۆدن دشكەرلەي دایەكتىلەندىرپ، تیاناقتاند- ىرپ، اۆتونومیالی رایوننىك "سیفرلانعان، زەردەلىلەنگەن" سیفرلی ۆكمەت قۆرىلسىن جاپپاي ىلگەرلەـ- تپ، سیفرلاندىرۆ ارقىلی ەكونومیكا- نىك، قوعامنىك جوعاری ساپالی داۆىنا قۆات ۆستەۆ كەرەك. ۆكمەت دستەری تورابىنىك ترەك بولۆ قۆاتىن جاپپاي جوعارىلاتپ، ۆكمەت دستەرىنىك بۆلتتىق ترەك بولۆ قۆاتىن ساپالىلاندىـ- رپ، كەڭەیتپ، 5G، ۆلكەن ساندی مالمەت، جاساندی زەردە، بلوكچین، كەسكىن توعسترۆ، سیفر مەن ینتەرنەتـ- تی توعسترۆ سیاقتی تەحنیكالاردی قولدانۆ قۆاتىن ۆزدىكسز جوعارىلاتۆ كەرەك. ساندی مالمەت قایناردن ئتار- تپتی جیناقتاۆدی جەدەلدەتپ، ساندی مالمەتتەن ورتاق یگىلكتەنۆ مەحانیز- من، ۆكمەت دستەری ساندی مالمەت قایناردن اشق ۆستاۆ جانە ساندی مالـ- مەت وزگەرىسىن جاڤالاۆ مەحانیزمن ورناتپ، ساندی مالمەت فاكتورىنىك ایرباسقا ئتۆسۆ، اینالمعا ئتۆسۆ دەڭگە- یىن جوعارىلاتۆ كەرەك. ەڭجەي ـ تەڭـ- جەیلی، زەردەلی قوعامدىق باسقارۆ قول- دانلىمىن قالپتاستىرپ، حالققا قولایلی، حالققا ئتیمدی الەۆمەتتىك قىزمەت وتەۆ قۆاتىن جوعارىلاتپ، بۆقارانی "سیفردىك پایداسنان" ورتاق یگىلكـ- تەندىرۆ كەرەك.

ئماجلىس مىنالاردی تالاپ ەتتی: نازاردی جۆڭگو (شینجیاڤ) ەركىن ساۆدا سناق رایوننىك ئارقایسی اۆماعـ- نىك یقۆاتتىق ورنىنا شوعرلاندىرپ، ۆیمدىق قۆرىلمدار مەن قۆرىلىس جو- باسىن جەدەل كەمەلدەندىرپ، تۆزىمـ- دە جاڤالىق اشۆدی جەدەل ىلگەرلەـ- تپ، ئبر قىدىرۆ تۆزىمدە جاڤالىق اشۆ جەتىستىكتەری تىزىمدىگن جەدەل قا- لپتاستىرۆ كەرەك. ئتۆیىندی كاسپ سالالارىن ئجتی قاداعالاپ، ئتۆرلی حاۆپ ـ قاتەر، كومەسكی كىناراتتاردی دشكەرلەي ئبر ـ بىرلەپ تەكسەرپ، رەتتەپ، وڭاپ، جىلدىك سوڭی مەن جاڤا جىلدىك باسنداعی ئوندىرىس حا- ۆپسزدىگی قىزمەتىن باتىل ویداعـداي جۆرگىزپ، اۆىر، ەرەكشە اۆىر شىرعا- لاڭدارىدىك تۆىلۆىن باتىل تەجەپ، حالىق بۆقاراسنىك ئومىرىنىك، مال ـ مۆلكىنىك حاۆپسزدىگن كۆش سالا قورعاۆ كەرەك.

ئماجلىس باسقا دا دستەردی اقىلداستی.

(باسی 1 ـ بەتتە)

"ازىناپ سان مىك لیدان سوققان بوران، اری ئوتپ بارادی یۆیمىنگۆاند- نان" دەیتىن ایبندی بەینەنی اڭعاردی، "بەس جۆلدىز شعستان كوتەرىلسە، جۆڭگوعا قۆت" دەگەن تاریحي جاڭعـ- رىقتی تىڭدادی، "تیانشان قاراعایلاری تامىرلاس" دەیتىن ىنتماق رایىن سەزىنـ- دی، "شعسپەن بىرلەسپ باتسقا شعارۆ"، "باتستان ەنگىزپ، شعسـ- تان اكەلۆ" سندی ایبندی كورىنستی سەزىندی... ساياحات ـــ شینجیاڤ حیكا- یاسن ویداعـداي بایاندایتىن، كورىكتی شینجیاڤدی ایگىلەیتىن ماڤزدی تەرەزە، تیانشان الابنان، توڭىرەكتىك ئتورت بۆرىشنان كەلگەن ادامدارىدىك شینجیاڤدی ئتپتی دە تىكە تۆسىنۆنە، شینجیاڤدی شىن جۆرەكتەن سۆیۆىنە مۆمكىندىك جاسایدی. "مىك ەستىگەذـ- نەن ئبر كورگەن ارتىق"، ساياحاتتىك سىرتقا ەسىك اشۆ تەبىنىن ۆلعایتپ، ئتپتی دە كوپ ەل ئشی ـ سىرتىنداعی ساياحاتشىلاردی شینجیاڭعا كەلپ ارالاۆـ- عا، كورۆگە، قۆلاق تۆرۆگە باۆراعاندا عانا، فاكتپەن كۆدىك ـ كۆماندی تالقاذـ- داپ، تەرىس تۆسىنكتی جویپ، شىنـ- دىقپەن بارلىق بوتەن نیەتتەگی قارالاۆـ- دی جانە كۆیە جاعۆدی جەڭۆگە بولادی.

حالقارالانعان مادەنیەت، ساياحات مەرەكەسىن وتكىزۆ ـــ ساياحاتتىك اشق داۆمۆن جەبەبەتىن پایدالی ئادىس. جۆڭگو ـــ ازیا ـ ەۆروپا كورمەسىنىك "جۆڭگو ـ شەتەل مادەنیەتىن ایگىلەۆ اپتالعنان" جۆڭگو شینجیاڭ حالقارالىق ۆلتتار ئبي فەستیۆالىنا، ونان جۆڭگو شینجیاڭ حالقارالىق كوركەمونەر قوس جلدىق كورمەسىنە دەیىن، سوڭعی جلـ- داری شینجیاڭ مركەس ـ تىركەس ئبر قىدىرۆ ەرەكشە جوعاری دەڭگەیلی مادەنیەت ـ ساياحات مەرەكەسىن وتكـ- زىپ، مادەنیەت ـ ساياحات تۆتىنۆىنىك ارتۆىن پارمەندی جەبەۆمەن قاتار، ونىك ۆستىنە جۆڭگولىق، شەتەلدىك سا- ياحاتشىلارعا شینجیاڭنىك وبرازىن شو- عرلی تۆرەدە ایگىلەپ، شینجیاڭ مەن دۆنیە ئجۆزىنىك تىلدەسۆ، اۆىس ـ كۆیىس جاساۆ كوپىرىن سالدی. اشق ویدی ۆستانپ، جاڭالىق اشۆ ۆستانىمـ- نان پایدالانپ، شاڭحاي سەلبەستىك ۆیمىنىك 2023 ـ جىلدىق ساياحات جىلی تالقی منبەری، جۆڭگو شینجیاڭ حالقا- رالىق ۆلتتار ئبي فەستیۆالی سیاقتی ەرەكشەلىككە، نقپال كۆشكە یە مەرەكە قیملدارىن وتكىزگەندە، اناعۆرلىم كوپ اشق تا سیىسمدی، اۆىس ـ كۆیىس جاساپ ئوزارا ۆلگی الاتىن، ئوز كور- كەمدىگن ایگىلەیتىن، كوركەمدىكتەن ورتاق یگىلكتەنەتىن تارتىمدی حیكایا- لاردی جازۆعا بولادی.

وركەنیەت اۆىس ـ كۆیىس ارقىلی الۆان ئتۆرلی بولادی، وركەنیەت ئوزارا ۆلگی الۆ ارقىلی باي مازمۆندی بولادی. ساياحاتتىك اشق داۆ قاقپاسىن ونان اری اشۆ جوعاری ساپالی داۆدی ىلگەرلەتۆدىك شكی تالابی، سوندای ـ اق جاڭا داۆىردەگی شینجیاڭ حیكایاسىن ویداعـداي بایاندۆدىك وبیەكتیۆ قاجەـ- تی. ئبز بىلەك سەرمەپ، قۆشاعمىزـ- دی ایقارا اشپ، ئتپتی دە كوپ تاۆ ـ وزەندەردی، ایگىلی مادەنیەت ورىندا- رىن، مادەنیەت ەجەلگی دسكەرتكشتە- رىن جۆڭگو مەن شەتەلدىك مادەنیەت ـ كوركەمونەر اۆىس ـ كۆیىسىنىك "قوناق ۆینە"، باتسقا دسىك اشۆدی جانە دوستىق بارىس ـ كەلستی جەـ- بەۆدىك "جۆرەكتەس كوپىرىنە" اینالـ- دىرپ، كورىكتی دە بایتاق شینجیاڭنىك اتاعىن شار تاراپقا جەتكىزـ- ۆىمىز كەرەك.